

REZULTATI KMETIJSKEGA TEKMOVANJA V VOJVODINI

Po dosedanjih rezultatih, ki jih ima pokrajinska tekmovalna komisija, so dosegle najboljše rezultate tekmovalne skupine v Bački in v srednjem ter severnem Banatu. V okraju Vršac in Pančevo so rezultati nekaj slabši kakor v drugih delih Vojvodine. V Sremu je približno 80 odstotkov tekmovalnih skupin doseglo nagradne pridelke. Večina tekmovalcev ima večji pridelok pšenice, kakor ga določajo propozicije.

Posebno dobre rezultate so dosegli tekmovalci v zrenjaninskem okraju, kjer je 25 tekmovalnih skupin pridelalo 28 do 35 stotov na hektar. Tekmovalne skupine v Novem Bečeju so realizirale v povprečju pridelok 42 stotov. V novosadskem okraju imajo tekmovalci iz Bačkega Petrovca in okolice povprečje 35 do 38 stotov na ha.

Delo tekmovalnih komisij je letos sestavljalo predvsem ocenjevanje pridelkov, medtem ko se prej niso dovolj angažirali pri nujenju strokovne pomoči in spremljanju dela tekmovalnih skupin.

Res je, da so izjeme, kakršna je na primer okrajna komisija v Senti, ki je spremljala delo tekmovalnih skupin in po agronomu nudila kmetovalcem strokovno pomoč v izvajanju agrotehničnih ukrepov na parcelah tekmovalcev. Večjo aktivnost so pokazale okrajne tekmovalne komisije, medtem ko so občinske v več krajih odpovedale. (Na primer v somborskem okraju so se občinske komisije sestale toliko, da so ocenile pridelok.)

Ocenjevanje pri mlatilnicah je edino sigurno

Ocenjevanje donosov so večinoma opravljali z metražno metodo (po diagonali parcele). Po mnenju komisij pa se ta metoda ni izkazala. Na več krajih se je pokazalo, da je bil pridelok ocenjen za 20 do 40 odstotkov višje, kakor so ga potem s teh parcel dobili iz mlatilnic. Bili so primeri, da so z metražno metodo ocenili pridelok na 42 stotov, da pa ni agronom, ki je sodeloval v tej komisiji ocenil pridelka višje od 35 stotov, o čemer je bila obveščena okrajna komisija. Tam, kjer so bile ocene pridelkov mnogo višje, kakor znaša povprečje, je okrajna komisija preverjala pridelok po mlačvi in znižala oceno občinske komisije.

Ker se metražna metoda ali, boljše povedano, njeno uporablanje ni izkazalo za sigurno, je pokrajinska komisija predlagala, da se ta metoda prihodnje leto opusti in da se ocenjuje pri mlatilnici in kombajnu. Na kmetijskih posestvih so tudi letos ocenjevali pridelok predvsem samo pri mlatilnicah, medtem ko so ga ocenjevali na individualnih gospodarstvih samo z metražno metodo. Zato je prišlo do tega, da je bil pridelok na individualnih posestvih ocenjen nerealno visoko, kar omogoča nezasluzeno dobiček nagrad.

Predlog za zvišanje norm

Letos je velika večina tekmovalcev izpolnila pogoje za priznanje nagrad. Zato je pokrajinska tekmovalna komisija mnenja, da bi bilo treba za prihodnje leto

norme za minimalne pridelke nekaj zvišati. Tako predlaga za pšenico 30 do 35 stotov na hektar, za koruzo pa 50 do 60 stotov. Po tem predlogu naj bi za večji pridelok dali tudi večje nagrade, tega pa ni mogoče doseči brez uporabe agrotehniške.

V tem primeru bi mogel individualni proizvajalec doseči tako visoke pridelke edino v kooperaciji z zadrugo. Ni dovolj, da opravlja zadruga tekmovalcem usluge pri oranju, da kupuje umetna gnojila, seme in podobno, ker opravlja to tudi za druge pridelovalce. Tekmovalci pa se za vežejo, da bodo izvajali vse agrotehnične ukrepe po navodilu agronoma, kakor tudi.

da bodo izpolnili še druge pogoje, ki jih določi zadruga.

Doslej je zadruga nastopala z minimumom 30 ha za tekmovanje prijavljenega zemljišča. Z njo je bila nagrajena skupina, v kateri sodeluje 5 do 6 proizvajalcev, čeprav so v tej skupini nekateri dosegli le okrog 20 stotov na svoji parceli, drugi pa 35 stotov. Po novem predlogu bi moral vsak proizvajalec posamezno izpolniti pogoje za pridelok 30 do 35 stotov, da bi lahko dobil nagrado. S tem bo proizvajalec nekoliko bolj zainteresiran in bo imel bolj jasno predstavo o pridelkih, ki jih je mogoče dobiti s kooperacijo.

M. Naumović

Povečanje pridelka na kmetijskem posestvu „Vrana“

Pridelok žita na kmetijskem posestvu »Vrana« pri Zadru je v zadnjih letih občutno porasel. Letos so pridelali 150 vagonov pšenice, medtem ko so je pridelali lani 100 vagonov in 1952. leta 50 vagonov. Pridelok vrtnin se je v tem razdobju povečal od 100 na 350 vagonov. Zasadili so 80 ha plantažnih vinogradov in sadovnjakov.

Dosedanji rezultati

Razumljivo je, da je tako povečani pridelok prinesel tudi dober finančni učinek. Pričakujejo namreč, da bo bruto pridelok letos dosegel vrednost 180 milijonov din, medtem ko je pred dvema, tremi leti znašal le 24 milijonov din. Posebno rentabilno je sadjarstvo. Lani je na primer znašal čisti dobiček na hektar breskev približno 700.000 din.

Na tem kmetijskem posestvu so povečali tudi delovno storilnost. Pred štirimi — petimi leti je bilo na primer potrebnih za obdelavo vseh površin nad 100 tisoč delovnih dni na leto, letos pa jih bodo porabili le 70 tisoč. Plačni sklad v celoti se je zelo zmanjšal. Prav tako se je občutno zmanjšal tudi delež plač v bruto proizvod: letos tvori plačni sklad le 16 odstotkov skupnega bruto proizvoda, medtem ko je pred tremi, štirimi leti dosegal približno 45 odstotkov. Zasluzki delavcev pa so se povečali od 6500 na 10.500 din v lanskem letu. Letos cenijo povprečni zasluzek delavcev tudi na 16.500 dinarjev na mesec.

Letos računajo z dobičkom 42 milijonov din, medtem ko je dobiček leta 1953 znašal 2,5 milijona din.

V kaj bodo investirali sredstva

Tak finančni učinek na temelju povečane proizvodnje omogoča, da investira to gospodarstvo iz leta v leto več v proizvodnjo. V prvi vrsti bodo razpoložljiva sredstva vložili v namakanje in osuševanje vseh obdelovalnih površin, nato pa v pospeševanje živinoreje, ki ji sedaj posvečajo največjo pozornost, ker je v zadnjih letih zaostala. Že doslej so zamenjali vse krave, ki dajejo manj kakor 2500 l mleka. Število krav se bo letos povečalo od 120 na 200, v prihodnjih petih letih pa na 400. Razen tega vlagajo velike inve-

sticije tudi v nakup umetnih gnojil (letos so jih porabili približno 100 vagonov).

Po perspektivnem programu posestva računajo v prihodnjih petih letih prav tako z mekoracijami, s katerimi bodo dobili približno 150 do 200 ha novih obdelovalnih površin, z investicijami v višini 150 milijonov din. V tem razdobju bodo po planu zasadili še okrog 80 ha vinogradov in sadovnjakov, povečali bodo donose poljedelskih kultur: pšenice na 30 stotov na ha, koruze na 100 stotov itd.

Računajo, da bi se tako z investicijami v višini 350 milijonov din bruto pridelok kmetijskega posestva »Vrana« povečal na okrog 560 milijonov din, dobiček pa na 150 milijonov.

F. S.

Strokovno usposabljanje delavcev v Smederevu

V Smederevu je učni del programa za pridobivanje naziva kvalificiranega delavca prej organizirala delavska univerza. Podjetja so plačevala poučevanje za svoje nekvalificirane in polkvalificirane delavce in jih tako pripravljala za opravljanje izpita. Slaba kontrola in pogosti izostanki so onemogočali reden in resen pouk ter so bili rezultati prvih skupin zelo slabi. Zato so prešli k novemu načinu organiziranja mojstrskih tečajev, ki jih je prvo uvedlo podjetje za proizvodnjo gradbenih strojev »Fagram«.

Vsem svojim delavcem, ki so se prijavili za mojstrske izpite, je skrajšalo delovni čas za eno uro na dan in uvedlo pouk v samem podjetju. Hitro so tudi druga podjetja začela organizirati podobne tečaje. Tako pripravlja železarna razen članov svojega kolektiva tudi večjo skupino delavcev iz železarne »Nikšić«, ki prakticirajo v Smederevu. Prvi slušatelji teh mojstrskih tečajev, organiziranih znotraj podjetij, so pokazali zadovoljive rezultate.

Pri okrajni komisiji za opravljanje izpitov je bila nedavno ustanovljena tudi posebna komisija, pred katero bodo mogli delavci opravljati izpite tudi za visokokvalificirane mojstre.